

УДК 657

В.С. Шелест, аспірант

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ У ФОРМАХ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В.С. Шелест, аспірант

ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана», г. Киев, Украина

УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ ИНФОРМАЦИЯ О НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВАХ В ФОРМАХ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Viktoriia S. Shelest, PhD. Student

State Establishment of Higher Learning «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman», Kiev, Ukraine

ACCOUNTING AND ANALYTICAL INFORMATION OF INTANGIBLE ASSETS IN THE FINANCIAL STATEMENTS

Досліджено стан розвитку фінансової звітності на вітчизняних підприємствах. Здійснено аналіз фінансової звітності на предмет повноти розкриття інформації про нематеріальні активи в розрізі кожної форми. Проведено порівняльний аналіз вимог щодо відображення інформації про нематеріальні активи у Національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку відповідно до внесених змін. Висвітлено процес гармонізації вітчизняної звітності відповідно до міжнародних стандартів. Обґрунтовано аспекти подальшого розвитку фінансової звітності з метою відображення повної, достовірної, прозорої інформації про нематеріальні активи, враховуючи вітчизняну та міжнародну практику ведення бухгалтерського обліку.

Ключові слова: фінансова звітність, бухгалтерський облік, нематеріальні активи, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, статистична звітність.

Исследовано состояние развития финансовой отчетности на отечественных предприятиях. Осуществлен анализ финансовой отчетности на предмет полноты раскрытия информации о нематериальных активах в разрезе каждой формы. Проведен сравнительный анализ требований по отражению информации о нематериальных активах в Национальных положениях (стандартах) бухгалтерского учета соответственно внесенным изменениям. Освещен процесс гармонизации отечественной отчетности в соответствии с международными стандартами. Обоснованы аспекты дальнейшего развития финансовой отчетности с целью отражения полной, достоверной, прозрачной информации о нематериальных активах, учитывая отечественную и международную практику ведения бухгалтерского учета.

Ключевые слова: финансовая отчетность, бухгалтерский учет, нематериальные активы, Положение (стандарт) бухгалтерского учета, статистическая отчетность.

The primary task of the published article is to analyze the development of financial statements in domestic enterprises. This paper reviews the complete disclosure of intangible assets in the financial statements according each form. A comparative analysis of the requirements for displaying information about intangible assets in National Accounting Standards in compliance with changes is shown. The process of harmonization of national reporting to international standards is reflected. Some aspects of the further development of the financial statements in order to reflect the complete, accurate, transparent information of intangible assets including domestic and international practice of accounting was defined.

Keywords: financial reporting, accounting, intangible assets, provisions (standards), statistical reporting.

Постановка проблеми. На сьогодні, динамічність змін світових процесів зумовлює якісно новий рівень інформації. Саме тому, прийняття зважених управлінських рішень, в умовах гострої конкуренції, можливе лише за наявності повної, чіткої, достовірної, оперативної та вичерпної інформації. У даній ситуації, важливого значення набуває оперативне та достовірне відображення всіх процесів господарської діяльності у фінансовій звітності, яка виступаючи головним комунікатором між користувачами такого роду інформації, сприяє прийняттю обґрунтованих рішень як управлінським персоналом так і інвесторами, слугує базисом для визначення потенційних об'єктів фінансування. Тобто, фінансова звітність, даючи можливість ознайомитися з показниками фінансового стану підприємства та результатами діяльності за попередні періоди забезпечує проведення достовірної оцінки майбутніх умов господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання фінансової звітності, що відображає інформацію про майновий та фінансовий стан підприємства, висвітлювали в своїх працях ряд вчених, зокрема: М. Білуха, Ф. Бутинець, М. Дем'яненко, В. Єфименко, В. Жук, В.О. Іваненко, Г. Кірейцев, М. Кужельний, Ю. Литвин, М. Огічук, А. Озе-

ран, М. Палюх, П. Саблук, В. Сопко, Н. Ткаченко, М. Чумаченко, П. Хомина, Л. Шатковська, М.М. Шигун та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на плідну працю вчених та значні досягнення, досі існує ряд неузгоджених та невирішених питань щодо повного та достовірного розкриття інформації про нематеріальні активи в фінансовій звітності, враховуючи світові глобалізаційні процеси та відповідно активну роботу в напрямі гармонізації вітчизняної звітності до міжнародних стандартів. Вищезазначені питання потребують подальших досліджень та методологічних розробок.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є аналіз розкриття обліково-аналітичної інформації щодо відображення нематеріальних активів у фінансовій звітності відповідно до вимог НП(С)БО 1 і міжнародних стандартів та виявлення труднощів з розкриття інформації і ймовірних шляхів вдосконалення фінансової звітності, що можливе лише за умови активної співпраці урядовців та науковців.

Виклад основного матеріалу. Значущість системи інформаційного забезпечення в процесі управління господарською діяльністю реалізується за рахунок звітності підприємства. В залежності від рівня підготовки якої можна оцінити рівень організації всього бухгалтерського обліку на підприємстві. Поряд з тим, розглядаючи останній варто брати до уваги вплив економічних, соціальних, політичних та культурних чинників в залежності від національних особливостей країни.

Так, за Радянського союзу фінансова звітність першочергово задовольняла потреби адміністративно-командної економіки. А її інформаційна наповненість формувалася з метою прийняття управлінських рішень на рині держави. На сучасному етапі розвитку, масштабність змін, що характерні для економіки, змінили і вимоги до звітності. Почали враховуватися потреби в інформації всіх користувачів, як внутрішніх так і зовнішніх, зазнала змін і нормативно-правова база.

Тобто, на сьогодні, звітність являє собою «впорядковану систему узагальнюючих взаємопов'язаних показників, які відображають джерела формування та використання господарських засобів, стан дебіторської та кредиторської заборгованостей, а також фінансовий стан та результати всіх видів діяльності, що здійснює суб'єкт господарювання, та напрями використання прибутку за визначений проміжок часу» [10, с. 434].

Незважаючи на результативність проведених масштабних змін, на сьогоднішній день, виходячи з вітчизняної практики, для методики складання та використання звітності характерний певний ступінь невизначеності. В першу чергу труднощі викликає трактування такої економічної категорії як звітність.

Відповідно до чинного законодавства, розрізняються поняття бухгалтерська звітність та фінансова звітність. Так, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (далі – НП(С)БО 1) бухгалтерська звітність трактується як «звітність, що складається на підставі бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів», тоді як під фінансовою звітністю розуміють «бухгалтерську звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період» [4]. В той же час Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV надає трактування лише поняття «фінансова звітність», яке співпадає з тим, що наведене в НП(С)БО 1 [7]. Виходячи з вищезазначеного, можна стверджувати, що фінансова звітність вужча ніж бухгалтерська і відповідно входить до складу останньої. Однак, серед наукової спільноти питання співвідношення бухгалтерської та фінансової звітності викликає гострі дискусії. Так, Озеран А. Жук О., Біла Л.М., Левченко З.М., Верига Ю.А., Ватуля І.Д., Плікус І.Й., Гольцова С.М.[1; 5] визнають фінансову звітність в якості скла-

дової бухгалтерської звітності, в той час як Городянська Л.В., Орлов І.В., Коробко О.М., Вінярська К., Соколова Є.С., Бебнаєва Е.В.[9]. в своїх наукових працях ототожнюють бухгалтерську з фінансовою звітністю. Вважаємо за доцільне дотримуватися норм законодавства, та розглядати в якості складових бухгалтерської звітності фінансову, статистичну, податкову та інші види звітності, що розроблені підприємством самостійно.

За сучасних умов виділяють різні види звітності, в залежності від висунутих вимог щодо її інформаційного наповнення та відповідно до користувачів, які ці вимоги ставлять (рис.1).

Рис.1. Користувачі облікової інформації

Незважаючи на те, що в колах наукової спільноти відсутня єдина думка з приводу складових бухгалтерської звітності, у практичній діяльності виділяють фінансову, управлінську та податкову звітність (табл. 1). В той же час, М.В. Кужельний пропонує додатково виділити оперативно-технічну звітність з метою підвищення якості інформації, що надається, за рахунок відображення показників за невеликі проміжки часу [3]. Однак, в такому випадку буде прослідковуватися дублювання даних внутрішньогосподарських звітів.

Таблиця 1

Класифікація видів звітності підприємства

Види звітності	Трактування поняття	Користувачі інформації	Автори, що визнають
1	2	3	4
Фінансова звітність	Під фінансовою звітністю розуміють бухгалтерську звітність, яка містить інформацію про майновий та фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів за звітний період, що може бути використана її користувачами під час прийняття фінансових рішень	Власники, керівництво підприємства, працівники, інвестори, кредитори, постачальники, покупці, інші дебітори, держава	Городянська Л.В., Озеран А., Жук О., Біла Л.М., Левченко З.М., Верига Ю.А., Вагуля І.Д., Орлов І.В., Вінярська К., Гольцова С.М. [1; 5]
Статистична звітність	Статистична звітність – це звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для розрахунку статистичних показників щодо економічних, соціальних, демографічних, екологічних явищ та процесів, які відбуваються в країні, її регіонах та галузях економіки для забезпечення цією інформацією держави та суспільства	Власники, керівництво підприємства, працівники, інвестори, кредитори, держава	Городянська Л.В., Озеран А., Жук О., Біла Л.М., Левченко З.М., Верига Ю.А., Вагуля І.Д., Орлов І.В., Вінярська К., Гольцова С.М., Соколова Є.С. [1; 5; 8]
Податкова звітність	Податкова звітність формується на основі даних бухгалтерського обліку і характеризує стан зобов'язань підприємства, пов'язаних з нарахуванням і сплатою податків та інших обов'язкових платежів.	Власники, керівництво підприємства, працівники, інвестори, кредитори, постачальники, покупці, держава	Городянська Л.В., Озеран А., Жук О., Біла Л.М., Левченко З.М., Верига Ю.А., Вагуля І.Д., Орлов І.В., Гольцова С.М. [1; 5]

Закінчення табл. 1

1	2	3	4
Внутрішньогосподарська звітність	Внутрішньогосподарська звітність являє собою систему збору інформації у грошовому та натуральному вимірниках про факти господарської діяльності (тобто, формується на даних бухгалтерського обліку), що впливають на фінансові, виробничі, технологічні показники діяльності підприємства та використовуються для потреб управління	Власники, керівництво підприємства, працівники	Левченко З.М., Верига Ю.А., Ватуля І.Д. [1]

В той же час, варто віддавати належну роль глобалізаційним процесам, які, посилюючи конкуренцію, ставлять перед користувачами досить складні завдання і тим самим породжують потребу в інформації, відповідно ускладнюючи при цьому вимоги до неї. Саме тому, обмежуватися лише вищезазначеними видами звітності – буде помилково, варто оперативного реагувати на зовнішні зміни і трансформувати відповідно до них фінансову звітність або окремі її елементи.

В даних умовах, інформація виступає рушійною силою розвитку суспільства, а досягнення у сфері технологій – головними факторами, що забезпечують високий рівень розвитку економіки, що реалізується за рахунок високих конкурентних переваг підприємств, як на вітчизняній так і на міжнародній арені. Пріоритетність інноваційного розвитку України визнається як на державному рівні, за рахунок інноваційної стратегії розвитку країни, так і на рівні окремих підприємств, шляхом активного використання в господарюванні результатів інноваційної діяльності. Таким чином, всепоглинаючі інтеграційні процеси впливають на зміну структури капіталу шляхом переважаючих нематеріальних активів над матеріальними, що в першу чергу відображається у звітності організацій.

Відповідно до ст.1 розділу 2 НП(С)БО 1 виділяють наступні елементи фінансової звітності:

- Баланс (Форма 1);
- Звіт про фінансові результати (Форма 2);
- Звіт про рух грошових коштів (Форма 3);
- Звіт про власний капітал (Форма 4);
- Примітки до фінансової звітності (Форма 5).

Форма 1 «Баланс» призначена для відображення інформації про активи, зобов'язання та власний капітал. Вся облікова інформація групується у трьох розділах активу та чотирьох розділах пасиву, серед яких інформація про нематеріальні активи представлена наступними статтями:

Таблиця 2

Відображення нематеріальних активів у Формі 1 «Баланс»

<i>Показник</i>	<i>Код рядка</i>
I. Необоротні активи	
<i>Нематеріальні активи</i>	1000
первісна вартість	1001
накопичена амортизація	1002
<i>Інші необоротні активи</i>	1090
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200

Звіт про фінансові результати (Форма 2) надає користувачам інформацію щодо доходів, витрат, прибутків та збитків, сукупного доходу та іншого сукупного доходу суб'єкта господарювання. Що стосується облікової інформації про нематеріальні активи, то в зазначеній формі для таких даних призначена лише стаття «Дооцінка (уцінка) необоротних активів» за кодом 2400.

У звіті про рух грошових коштів (Форма 3) надається інформація щодо безпосередньо руху грошових коштів за звітний період як результат операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Статті, що несуть інформацію про нематеріальні активи, в залежності від обраного методу складання, відображені в Таблиці 3.

Таблиця 3

Відображення нематеріальних активів у Формі 3 «Звіт про рух грошових коштів»

За прямим методом		За непрямим методом	
Показник	Код рядка	Показник	Код рядка
Надходження від реалізації необоротних активів	3205	Надходження від реалізації необоротних активів	3205
Витрачання на придбання необоротних активів	3260	Витрачання на придбання необоротних активів	3260
		Коригування на амортизацію необоротних активів	3505

У свою чергу «Звіт про власний капітал» (Форма 4) призначений для розкриття інформації з приводу змін, що відбуваються у складі власного капіталу. На жаль в даній формі звітності не передбачено окремих статей для відображення інформації про нематеріальні активи.

Що стосується приміток до фінансової звітності (Форма 5), то їх складання пояснюється необхідністю відображення інформації, яка безпосередньо не наводиться у фінансових звітах, але вона вважається суттєвою, чим і викликана необхідність розкриття останньої. В Таблиці 4 подані статті, в яких зазначається інформація про нематеріальні активи.

Таблиця 4

Відображення нематеріальних активів у Формі 5 «Примітки до фінансової звітності»

Показник	Код рядка
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526

Доречним буде провести порівняльний аналіз змін яких зазнали форми фінансової звітності в результаті затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (табл. 5).

Таблиця 5

Порівняння змін, внесених до фінансової звітності щодо висвітлення питання відображення в них нематеріальних активів

НП(С)БО 1 від 07.02.2013 № 73		П(С)БО 1 від 31.03.1999 № 87	
Показник	Код рядка	Показник	Код рядка
1	2	3	4
Форма 1 «Баланс»			
Первісна вартість нематеріальних активів	1001	Залишкова вартість нематеріальних активів	010
Накопичена амортизація нематеріальних активів	1002	Первісна вартість нематеріальних активів	011
Інші необоротні активи	1090	Знос нематеріальних активів	012
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	Інші необоротні активи	070
Форма 2 «Звіт про фінансові результати»			
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	Собівартість реалізованих, списаних необоротних активів	160
		Дохід від реалізації необоротних активів	130
		Амортизація необоротних активів	260

Закінчення табл. 5

1	2	3	4
Форма 3 «Звіт про рух грошових коштів»			
Надходження від реалізації необоротних активів	3205	Амортизація	020
Витрачання на придбання необоротних активів	3260	Надходження коштів від реалізації необоротних активів	190
Коригування на амортизацію необоротних активів	3505	Придбані за грошові кошти необоротні активи	250
Форма 4 «Звіт про власний капітал»			
–	Дооцінка нематеріальних активів		100
	Уцінка нематеріальних активів		110
	Безкоштовно отримані необоротні активи		270
Форма 5 «Примітки до річної фінансової звітності»			
Вартість на початок року, надходження, переоцінка, вибуття, нарахована амортизація, втрати від зменшення корисності, інші зміни вартості, вартість на кінець року нематеріальних активів за класифікаційними групами		Вартість на початок року, надходження, переоцінка, вибуття, нарахована амортизація, втрати від зменшення корисності, інші зміни вартості, вартість на кінець року нематеріальних активів за класифікаційними групами	
Права користування природними ресурсами	010	Права користування природними ресурсами	010
Права користування майном	020	Права користування майном	020
Права на комерційне позначення	030	Права на комерційне позначення	030
Права на об'єкти промислової власності	040	Права на об'єкти промислової власності	040
Авторське право та суміжні з ним права	050	Авторське право та суміжні з ним права	050
Інші нематеріальні активи	070	Інші нематеріальні активи	070
Разом нематеріальні активи	080	Разом нематеріальні активи	080
Гудвіл	090	Вартість нематеріальних активів щодо яких існує обмеження права власності	081
Вартість нематеріальних активів щодо яких існує обмеження права власності	081	Вартість оформлених у заставу нематеріальних активів	082
Вартість оформлених у заставу нематеріальних активів	082	Вартість створених підприємством нематеріальних активів	083
Вартість створених підприємством нематеріальних активів	083	Вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань	084
Вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань	084	Накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності	085
Накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності	085	Придбання (створення) нематеріальних активів	310
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300	Доходи і витрати від реалізації необоротних активів	580
Придбання (створення) нематеріальних активів	310	Дохід від безоплатно отриманих необоротних активів	610
Списання необоротних активів	620	Витрати від списання необоротних активів	620
Придбання та створення необоротних активів	1314	Амортизація необоротних активів	1300
–	–	Придбання та створення необоротних активів	1314

Отже, для питань щодо фінансової звітності 2013 рік знаменується прийняттям Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. Більшість внесених змін пов'язані з наближенням вимог до норм міжнародних стандартів. На жаль у новому стандарті відсутнє описання кожної статті Балансу та Звіту про фінансові результати. Поряд з тим для зазначеного стандарту характерні певні переваги,

що полягають у наданні можливості не відображати статті по яким відсутня інформація (за умови, що така інформація була відсутня і в попередньому періоді) та доповнювати форму додатковими статтями (перелік яких регламентований стандартом).

Однак, вищезазначені зміни не стосуються суб'єктів малого підприємництва (юридичним особам з кількістю працівників до 50 осіб та річним доходом не менше 10 млн. євро) та платників єдиного податку.

У бухгалтерській звітності розглядаючи питання висвітлення даних інноваційно-орієнтованих підприємства досить інформативною виступає статистична звітність, для якої характерні наступні форми:

Рис.2. Форми статистичної звітності, в яких розкривається інформація щодо науки, освіти, інформатики та інновацій

Однак, на практиці, дані, що надає Державний комітет статистики України досить часто не відповідає дійсності, що пов'язано в першу чергу з вимогами які ставляться до складання таких форм звітності та термінів подачі цієї звітності.

На сьогодні, у вітчизняній практиці складання фінансової звітності, простежується тенденція невиправданого завищення балансової вартості підприємства у порівнянні з його ринковою вартістю. Дану ситуацію в певній мірі можна пояснити масштабними процесами глобалізації, зокрема економічних процесів, однією з головних умов якої виступає гармонізація фінансової звітності, як результат створення транснаціональних корпорацій та відповідно розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Вищезазначені фактори сприяють уніфікації вимог щодо складання фінансової звітності.

Виступаючи рушійним економічним фактором, запровадження в країні міжнародних стандартів сприяє закріпленню високих конкурентних позицій на міжнародній арені. Поряд з тим країна зможе підвищити свою інвестиційну привабливість, за рахунок відповідності фінансової звітності міжнародним стандартам, які асоціюються з достовірністю, безпосередньо високим рівнем якості та відповідно зниженням рівня ризику. Тобто, якість інформаційного фактору не можна залишати поза увагою.

Що стосується вітчизняної ситуації, то процес трансформації національних вимог стосовно фінансової звітності до міжнародних вимог знаменується постановою Кабінету міністрів України від 28.10.1998 № 1706 «Програма реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності» [7]. На сьогоднішній день, урядовцями було пророблена колосальна робота у напрямку гармонізації фінансової звітності. Результатом якої може виступати той факт, що більшість вимог міжнародних стандартів враховуються в Національних стандартах бухгалтерського обліку. Однак варто розуміти, складність абсолютної відповідності всіх вимог міжнародних стандартів, так як національні особливості завжди несуть собою певну специфіку, яку не можна ігнорувати.

Поряд з тим міжнародний досвід показує, що далеко не всі країни обирають для себе міжнародні стандарти. Так, впливовий учасник ринкових відносин, такий як США, від-

дає перевагу національним стандартам обліку (GAAP US). Останнім часом, на світовій арені, спостерігається «посилення конвергенції між двома глобальними системами бухгалтерського обліку, а саме МСФЗ та GAAP US» [2, с. 283]. Для окресленого процесу характерна трансформація саме МСФЗ до GAAP US, а не навпаки. Як результат, ряд науковців визнають американські стандарти GAAP US більш стабільними, а їх вимоги більш якісними у порівнянні з МСФЗ, так як в останні занадто вже часто вносять зміни [11].

Виходячи з вищезазначеного, на сьогодні, значна частина країн з розвинутою економікою віддають належну роль американським стандартам GAAP US при реформуванні національної системи бухгалтерського обліку.

Висновки і пропозиції. З огляду на світові економічні процеси рушійним фактором виявляється належне інформаційне забезпечення. Розширення кола користувачів інформації та відповідне підвищення вимог щодо неї виступають результатом інтеграційних процесів. Вищезазначена ситуація забезпечується за рахунок підвищення якості фінансової звітності, шляхом гармонізації національних стандартів до міжнародних стандартів фінансової звітності. Однак, недостатність висвітлення інформації щодо нематеріальних активів у статтях фінансової звітності вимагає подальшої плідної праці урядовців спільно з науковцями задля вирішення цієї проблеми.

Список використаних джерел

1. Верига Ю.А., Левченко З.М., Вакуля І.Д. Звітність підприємств. 2-ге видання, доповнене і перероблене. Навч. посібн. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 776 с.
2. Єфіменко В.І. Напрямки гармонізації бухгалтерського обліку та звітності в Україні / В.І. Єфіменко // Фінанси, облік і аудит. – 2011. - № 18. – С. 278-284.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV (із змінами та доповненнями); [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14/> - Назва з титул. екрана.
4. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку: Підручн. / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/> - Назва з титул. екрана.
6. Озеран А. Статистична звітність / А.Озеран // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. - № 8-9. – С. 94-105.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99/> - Назва з титул. екрана.
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів» від 28.10.1998 № 1706, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1706-98-%D0%BF/> - Назва з титул. екрана.
9. Соколова Е.С., Бебнева Е.В. Бухгалтерская (финансовая) отчетность / Е.С. Соколова, Е.В. Бебнева. – М.: Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права. – 2003. – 81 с.
10. Шигун М.М. Види звітності підприємств: підходи до їх класифікації / М.М. Шигун, В.О. Іваненко // Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – Житомир: ЖДТУ, 2008. – Вип. 3 (12). – С. 432-443.
11. Weetman P., Gordon P., Roberts C. International Financial Reporting: A Comparative Approach. – 3-d ed., Pearson Education, Prentice Hall, 2005. – 731 p.